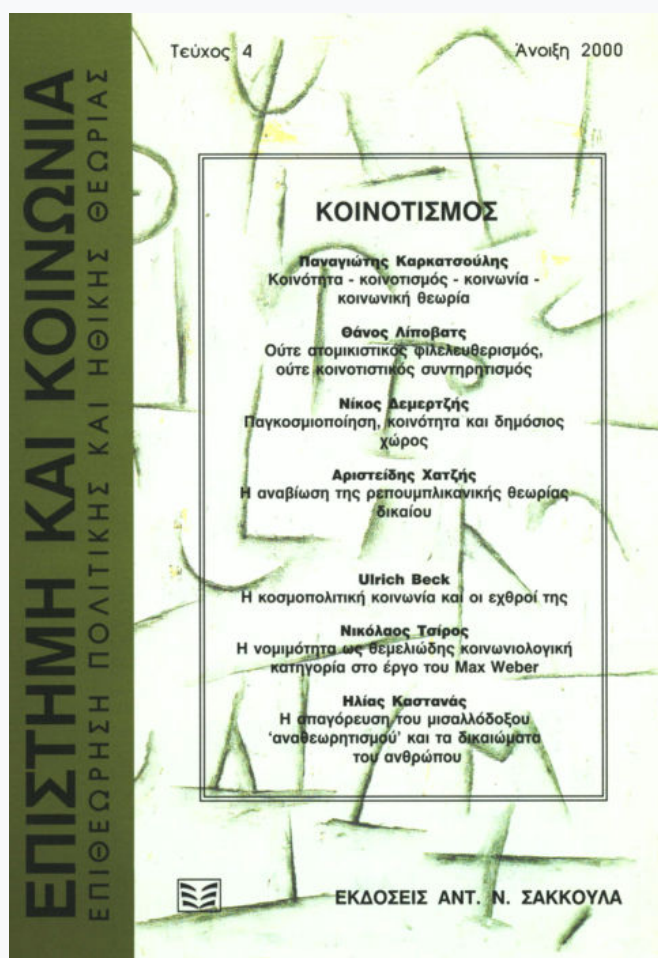

Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 4 (2000)

Κοινοτισμός

Henrike Fröchling, *Ökonomie und Wahlen in Westlichen Demokratien. Eine vergleichende Rational-Choice-Analyse*

H. K.

doi: [10.12681/sas.755](https://doi.org/10.12681/sas.755)

Copyright © 2015, H. K.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

K. H. (2015). Henrike Fröchling, *Ökonomie und Wahlen in Westlichen Demokratien. Eine vergleichende Rational-Choice-Analyse*. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 4, 220–221.
<https://doi.org/10.12681/sas.755>

απώλεια της εργασίας, διασώζεται ή και ανα-παράγεται μέσω δραστηριοτήτων εκτός εργασίας: στην κοινότητα, στην οποία αναβιώνουν παραδοσιακοί θεσμοί και ενισχύονται δομές που ο ευέλικτος και παγκοσμιοποιούμενος καπιταλισμός έχει υπονομεύσει.

Στο νέο του αυτό βιβλίο ο R. Sennett συνεχίζει την έρευνά του στον τομέα της ανθρώπινης συμπεριφοράς που έχει ξεκινήσει στο μεταφρασμένο και στην ελληνική βιβλίο του *‘Η Τυραννία της Οικειότητας’* (Νεφέλη 1999) και αναδεικνύει σύγχρονα προβλήματα, τα οποία έχουν προκαλέσει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και της επιστημονικής έρευνας.

H.K.

Henrike Fröchling, *Ökonomie und Wahlen in Westlichen Demokratien. Eine vergleichende Rational-Choice-Analyse*, (Opladen: Westdeutscher Verlag 1998), 171 σελ.

Στο βιβλίο αυτό συγκρίνονται τα εκλογικά αποτελέσματα τριών χωρών: Η.Π.Α., Γερμανία, Σουηδία με τη βοήθεια του μοντέλου της ορθολογικής επιλογής. Ξεκινώντας από τη διαπίστωση ότι οι ορθολογικοί ψηφοφόροι ενδιαφέρονται να μειώσουν το κόστος της πληροφόρησης προκειμένου να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους, η συγγραφέας σχετικοποιεί την αρχή της ορθολογικότητας χρησιμοποιώντας το μοντέλο μιας ‘περιορισμένης πληροφόρησης ορθολογικότητας’ (low-information rationality). Στο μοντέλο αυτό η εν λόγω συγγραφέας στηρίζει την αρχική της υπόθεση ότι τελικά και υπό ομαλές συνθήκες οι ψηφοφόροι αποφασίζουν με καθαρά οικονομικά κριτήρια σε πιο κόμμα ή πρόεδρο θα δώσουν την ψήφο τους (economic voting).

Το βιβλίο αποτελείται από τρία μέρη και δώδεκα κεφάλαια. Στο πρώτο μέρος, η υπόθεση της περιορισμένης πληροφόρησης ορθολογικότητας και της οικονομικής ψήφου εντάσσεται στο ευρύτερο μοντέλο της ορθολογικής επιλογής. Εδώ, μεταξύ άλλων, το μοντέλο αυτό συγκρίνεται με το κοινωνικο-ψυχολογικό μοντέλο της σχολής του Michigan, το οποίο έχει επηρεάσει αποφασιστικά την έρευνα της εκλογικής συμπεριφοράς. Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η συγγραφέας είναι ότι τελικά η υπεροχή του ορθολογικού έναντι του κοινωνικο-ψυχολογικού μοντέλου ευρίσκεται στο γεγονός ότι είναι απλό και εφαρμόσιμο, περιορίζεται σε λίγες μεταβλητές και επιπλέον δίνει λύσεις στο πρόβλημα της μείωσης του κόστους πληροφόρησης.

Στο δεύτερο μέρος, η προσοχή της Fröschling στρέφεται στη σύγκριση της οικονομικής ψήφου στις τρεις προαναφερθείσες χώρες. Από τη σύγκριση αυτή προκύπτει ότι υπάρχει μια αντιστρόφως ανάλογη σχέση μεταξύ economic voting και κρατικής συμμετοχής στην παραγωγή του Α.Ε.Π. κάθε χώρας. Δηλαδή όσο μικρότερη είναι η συμμετοχή του κράτους στις οικονομικές διαδικασίες, τόσο μεγαλύτερη είναι η επίδραση που ασκεί στην εκλογική απόφαση των ορθολογικών ψηφοφόρων η οικονομική κατάσταση μιας χώρας. Επειδή π.χ. στις Η.Π.Α. το κοινωνικό κράτος είναι, σε σύγκριση με τις δύο άλλες χώρες, αισθητά λιγότερο αναπτυγμένο, οι ψηφοφόροι σε περιόδους αρνητικής εξέλιξης της οικονομίας αποδίδουν στην κυβέρνηση την ευθύνη των δικών τους οικονομικών και άλλων δυσκολιών και γι' αυτό την καταψηφίζουν. Στο τρίτο μέρος, οι αρχικές υποθέσεις ελέγχονται εμπειρικά με τη βοήθεια του ποσοτικοποιημένου μοντέλου της ορθολογικής επιλογής στη βάση εκλογικών αποτελεσμάτων. Έτσι αναδεικνύεται ότι υπάρχει ένας πιο έντονος συσχετισμός της οικονομικής κατάστασης με την εκλογική συμπεριφορά στις Η.Π.Α. από ό,τι στη Γερμανία και εκεί από ό,τι στη Σουηδία.

Συμπέρασμα: *‘Όσο υψηλότερη η κοινωνική ασφάλιση και η ρυθμιστική απομόνωση έναντι των οικονομικών κραδασμών, τόσο μικρότερος ο συσχετισμός αλλά και ο συντελεστής της οικονομικής κατάστασης’.*

H.K.